

RADIKÁLI V UNIFORMÁCH:

Odporúčania v boji proti extrémizmu a radikalizácii v ozbrojených zložkách

VÝSLEDKY / ZÁVERY:

- výzvy a problémy, ktoré sa ukázali ako vysoko aktuálne a ktorým treba venovať zvýšenú pozornosť:

- prienik extrémistických a radikálnych názorov medzi príslušníkov ozbrojených síl (armády a policajného zboru);
- snaha o využívanie skúseností a znalostí súčasných a bývalých vojakov či policajtov extrémistickými hnutiami, najmä paramilitantnými skupinami;
- zapojenie bývalých vojakov do extrémistických ozbrojených skupín v krajinách, ktoré sú postihnuté vnútornými konfliktami;
- pilotný prieskum ukázal, že bývalí vojaci či policajti môžu často čeliť vážnym problémom pri zaraďovaní sa do bežného života po skončení aktívnej služby, nielen z pohľadu problémov pri uplatnení sa na pracovnom trhu, ale aj z pohľadu príležitostí na zlepšenie finančnej situácie;
- z vyjadrení respondentov tiež vyplýva, že práca s bývalými príslušníkmi ozbrojených síl bola doteraz skôr na okraji záujmu zodpovedných rezortov;
- napriek tomu, že doterajšie dáta s určitosťou nedokážu potvrdiť alebo vyvrátiť napojenie príslušníkov ozbrojených zložiek na extrémistické, najmä paramilitantné skupiny, zároveň však naznačujú, že existuje záujem využiť skúsenosti a znalosti bývalých vojakov a policajtov v tréningových procesoch krajne pravicových paramilitantných skupín, čo koniec koncov dokazujú aj niektoré medializované prípady;
- z výskumu tiež vyplýva, že vlastnosti ako rozhodnosť, disciplína pri plnení úloh či misie, schopnosť zvládať záťažové situácie, nepodliehať panike, odborné skúsenosti z misií a konfliktov, využitie poznatkov z organizácie ozbrojených síl a osobné organizačné schopnosti sú práve tie atribúty, kvôli ktorým ide o rizikovú skupinu z pohľadu pravdepodobnosti podpory krajne pravicových skupín;

- výskum zároveň naznačil, že v súlade s celkovými náladami prameniacimi v spoločnosti aj medzi bývalými príslušníkmi ozbrojených síl sú pozorovateľné nepriateľské nálady najmä voči rómskej menšine, a to najmä v kombinácii so socioekonomickými podmienkami v menej rozvinutých častiach krajiny.

VÝZVY:

- jednou z najdôležitejších výziev ostáva zlepšenie prepojenia výskumných, akademických, mimovládnych a štátnych inštitúcií pri zbere dát, analýze rizík, evaluácie súčasnej situácie, ako aj reálnej miery nebezpečenstva, a najmä formulácie odporúčaní;
- je tiež potrebné vyvinúť formu testovania, ktorá dokáže identifikovať nielen viditeľné prejavy extrémizmu a radikalizmu, ale ktorá tiež dokáže odhaliť sympatie s pravicovo extrémistickými názormi a inklináciu k podpore takýchto skupín;
- vážnou výzvou ostáva aj téma zamestnanosti a reintegrácie bývalých príslušníkov ozbrojených síl do spoločnosti, a to najmä v prípade tých, ktorí nie sú organizovaní v spoločnostiach zastupujúcich bývalých policajtov či vojnových veteránov.

ODPORÚČANIA:

- investovať viac času a prostriedkov do vzdelávacích projektov smerujúcich k zvýšeniu povedomia o problematike extrémizmu a radikalizmu v policajnom zbore a armáde, či už formou školení pre pracovníkov oboch rezortov, ale aj posilnením výučby tejto problematiky prostredníctvom relevantných vzdelávacích inštitúcií;
- posilniť projekty sociálnej a pracovnej integrácie bývalých príslušníkov ozbrojených síl SR;
- posilniť psychologické testovanie, ktoré dokáže identifikovať riziko inklinácie k extrémnym či radikálnym názorom pred vstupom do ozbrojených síl, ale aj počas neho;
- prehĺbiť a ďalej rozširovať spoluprácu s medzinárodnými inštitúciami zaoberajúcimi sa problematikou extrémizmu a radikalizmu.